

רוקדים

מגזין לריקודי עם ומחול

NIRKODA

גיליון מס' 88 | ינואר 2013 | מחיר 30 ש"ח

אנחנו כאן

להקת הפולקלור הייצוגית של ישראל ות"א-יפו
קולטת רקדנים וזמרים

מס' טלפון 050-2200816, 03-5289016 - אלי

רוקדים

מגזין לריקודי עם ומחול

NIRKODA

ארגון המדריכים והיוצרים לריקודי עם
IFD Organization of
Instructors & Choreographers

גיליון מס' 88 | ינואר 2013 | מחיר 30 ש"ח

רות גודמן

דני עוזיאל

ירון מישר

קוראים יקרים,

רוקדים-נרקודה מס' 88 מגיע אליכם עם המעבר לשנה האזרחית החדשה - 2013. בדרך-כלל, זה הזמן בנו אנו מסתכלים לאחור בתחושת נוסטלגיה, ומסתכלים לפנים בהחלטיות חיובית.

גיליון זה מציין את פטירתם של שני חלוצים מתחום ריקודי העם הישראליים: **שמואל "ויקי" כהן ז"ל, ובנצי תירם ז"ל**. חייהם וריקודיהם מאפיינים את השורשיות ואת הגיוון של הריקוד העממי.

ויקי נולד בהונגריה ועלה לישראל לאחר ששרד את השואה, וחי בקיבוץ. בעודו ידוע כ"מלך הדבקות", הרי השראת ריקודיו באה מסביבתו; ריקוד החותם שלו אינו דבקה אלא דווקא "הורה ממטרה", הכולל תנועות שנחשבו חדשות בריקודי העם הישראליים בזמנו.

בנצי נולד בירושלים למשפחה שעלתה מתימן בשנת 1922. סיפורו מלא בנקודות מרתקות על חייו, על ההרקדות והריקודים שרוב הביאו לידי ביטוי את אהבתו הבלתי נלאית לארץ ישראל.

זמן אחר, דור אחר. במבט על עולם ריקודי העם הישראליים היום, תרומותיהם של ויקי ובנצי מזכירים לנו שפולקלור מבטא את התרבות של אותו זמן מסוים. כמו שהעלינו כבר בגיליונות קודמים, הדור של היום "מופגז" בערוצי תקשורת חברתית, ונראה שיש צימאון תמידי לכל מה שיש לו תווית של "חדש". האתגר היה וממשיך להיות איך לאזן את ריקודי העבר עם ריבוי הריקודים החדשים. למרקידים יש את ההזדמנות כמו גם האחריות ליצור תרבות קהילתית מקומית דרך בחירה קפדנית של ריקודים שעמדו במבחן הזמן וריקודים עכשוויים המתאימים לקבוצה המסוימת, יחד עם פרטואר הליבה המשקף את קהילת ריקודי העם הישראליים הכלל-עולמית. אכן אתגר, אך זוהי משימה מרגשת לדור שלנו ולדורות הבאים.

בגיליון זה:

- לרקוד עד הלסינקי ובחזרה - מאיה גבע במאמר גדוש קנוניה, היסטוריה והתרגשות של משתתפי "פסטיבל הנוער הדמוקרטי" בהלסינקי, החוגגים 50 שנה להשתתפותם בפסטיבל.
- בכיף - מחנה קמפ בתנועה - מירי קרימולובסקי מעבירה אותנו אל הפרויקטים העכשוויים והמרשימים כמו גם אל ראייתו החדשנית של גדי ביטון. כל אלו מגיעים לפסגה בקמפ בתנועה - כינוס בינלאומי חד-שנתי בן ארבעה ימים של ריקודי-עם ישראלים באילת לאוהבי ריקודי העם מכל העולם. בכתבה, גדי מתייחס לדבריו של ד"ר דן רונן ואומר ש"רק בישראל הפולקלור הוא כל כך יוצא דופן שהוא ממשיך כל הזמן להתחדש, להתעדכן ולהתפתח וגם ההשפעות המוסיקליות והחברתיות משפיעות עליו". זוהי מחשבה שעלינו לזכור בעודנו ממשיכים הלאה.
- דבקה הלל - יואב סידי מביא סיפור מעורר השראה על חייו ומורשתו של שמואל "ויקי" כהן - הישרדות, התחדשות וריקודים מיוחדים. עריכה: עליזה רוזן.
- בנצי תירם 1928-2012 - יואב סידי וראם כהן - חלון למסורת ולערכים שעיצבו את בנצי, ותרומתו של איש אהוב זה לריקודי העם הישראליים. עריכה: עליזה רוזן.
- שר - ריקוד החודש מתאר את הרקע של דודו ברזילי, ההליך היצירתי וההשראה של ריקוד שהתקבל יפה מאד בהרקדות. הריקוד הוא מיזוג של מוטיבים עכשוויים ומסורתיים; שילוב של אלמנטים חדשניים יחד עם מקצב תימני ונגיעות של רגאיי.
- הבה ונמשיך בהשראת מורשתם של אלו שהניחו את היסודות לריקודי העם הישראליים כמו גם על-ידי יוצרים בני דורנו המחדשים את הרוח החיה וגורמים לנו לרקוד אל העתיד. חוללו בשמחה, רות גודמן, דני עוזיאל, וירון מישר - עורכים

3	לרקוד עד הלסינקי ובחזרה מאיה גבע
8	בכיף מחנה "קמפ בתנועה" מירי קרימולובסקי
12	אריה וקס איננו מרים לרנר
13	בנצי תירם 1928-2012 ראם כהן, יואב סידי
17	דבקה הלל מלך הדבקות איננו יואב סידי
19	ריקוד החודש: שר דודו ברזילאי

אנחנו כאן

לחוק המולקולה הייצוגית של ישראל ת"א-יפו
קולטת רוקדים ומורים
מס' טלמון 88 ינואר 2013 מחיר 30 ש"ח
מס' טלמון 050-2200816 050-5289016 - איל

■ המערכת:

"רוקדים", רח' משה דיין 35/96, ת"א 67320
טל' 03-5620447
פקס: 03-5613651
נייד: 052-5620447
דוא"ל: rokdim@rokdim.co.il
אתר רוקדים באינטרנט:
<http://www.rokdim.co.il>

■ מו"ל:

"רוקדים", בשיתוף המכון לריקודי-עם (IDI), ארה"ב, יו"ר - בוב לוין
■ עורכים: רות גודמן, ירון מישר, דני עוזיאל
■ חברי מערכת: הוני גולדפיין, מלכה טישלר, בני לוי, רות שנברג
■ עריכה גרפית: אנה קדרי
■ פילמים, לוחות ודפוס:
הדפוס החדש, ראשון לציון

המודעות באחריות המפרסמים

מאיה גבע

לרקוד עד הלסינקי ובחזרה

חוויות של חברי המשלחת הישראלית במפגש החגיגי לציון יובל לנסיעתם לפסטיבל נוער דמוקרטי

אל מול משלחות הנוער ברמה הגבוהה של סין, בריה"מ, רומניה וצרפת.

ביום שישי 7 בספטמבר 2012 התכנסו בתל אביב חברי המשלחת שנסעו לפסטיבל בהלסינקי בשנת 1962 לציון חגיגת יובל לנסיעתם דאז. בכניסה קידמו את פני הבאים לוחות בהם תמונות חברי הלהקה דאז, מאמרי עיתונות ולוח המוקדש לחברי המשלחת שכבר אינם מעבר לחברי המשלחת שנכחו בקהל היו רוקדים, רקדנים ושוחרי מחול רבים.

חשבתי לעצמי שזה מוזר לחגוג ולציין מסע של חודש ימים שהתרחש לפני חמישים שנה אבל לאט לאט הבנתי שהייתה שליחות במחול המיוחד הזה ובפסטיבל הזה, הרבה מעבר לריקוד עצמו.

הכל התחיל כאשר בחגיגות השקת ספרו של **דן רונן**, לפני מספר חודשים, פגשה **דרורה אלון** את **ויקטוריה חודורקובסקי** מהארכיון למחול של ספריית בית אריאלה. דובר על הבאת חומר בנושא ריקודי-עם לארכיון והתפתח דו שיח שהביא למפגש היובל הזה. את המפגש הנחתה **רינה מאיר**, **מרים פוזנר**, מנהלת מחלקת הספריות של בית אריאלה, ברכה וקשרה בין הסיפור והזיכרונות של

מי לא שמע על האולימפיאדה האחרונה שהתקיימה בלונדון? כולנו. מי שמע על פסטיבל הנוער הדמוקרטי שמקיים גם הוא אולימפיאדה בזעיר אנפין? אף אחד. אולי מהסיבה הפשוטה שישראל אינה משתתפת עוד בתחרויות ומופעים בפסטיבל הנוער הדמוקרטי המתקיים אחת לכמה שנים, והאחרון שבהם התקיים בשנת 2010 בדרום אפריקה.

פסטיבלי הנוער החלו מיד לאחר מלחמת העולם השנייה, בשנת 1945, בלונדון במטרה להיאבק בפאשיזם. הפסטיבל השישי (הגדול מכולם) התקיים במוסקווה ונכחו בו משלחות של יותר מ-133 מדינות. ישראל השתתפה בשבעה פסטיבלי נוער: בפראג, בודפשט, בוקרשט, ורשה, מוסקווה, וינה. הפעם השמינית והאחרונה שישראל השתתפה בפסטיבל הנוער הדמוקרטי הייתה בשנת 1962 בהלסינקי בירת פינלנד. בפסטיבל זה נכחו נציגים מארצות מזרח אירופה, סין, צרפת, בריה"מ ועוד. במשך עשרה ימים התקיימו שם תחרויות מחול, שירה, ספורט, מצעדים ברחובות, ודו-שיח פוליטי בין משלחות נוער.

המשלחת הישראלית מנתה כמאה איש קבוצת נוער קומוניסטי בראשות **יאיר צבן** וקבוצת נוער חלוצי של מפ"ם ואחדות העבודה בראשות **בנג'ילה (בנימין יסעור)**. חברי המשלחת השתתפו רק בחלק האומנותי בפסטיבל והם כללו: להקת מחול ישראלית, תזמורת, להקה תימנית, להקה ערבית, הפנטומימאי **קלוד קיפניס** והזמרת **נחמה הנדל**. משלחות אחרות השתתפו גם בתחרויות ענפי הספורט השונים ומספרן היה גדול בהרבה. יחד עם זאת, הביאה המשלחת כבוד רב למדינת ישראל. הזמרת נחמה הנדל זכתה במדליית זהב על שירתה, קלוד קיפניס קיבל ציון גבוה על הופעתו, **שאוּלי שעשוע**, החלילן, זכה במדליית כסף, הלהקה הערבית זכתה במדליית ארד, הלהקה הייצוגית זכתה במדליית כסף על הכוריאוגרפיה בריקוד ההורה והלהקה התימנית זכתה במדליית כסף אף היא במחול האתני. ההתמודדות של חברי המשלחת הישראלית הייתה

הזמנה לכנס היובל

מצעד הלהקות ברחובות הלסינקי

חברי המשלחת לבין חשיבות התייעוד המשמר את הזיכרון בארכיון הישראלי למחול של הספרייה. בהמשך הוקרן סרטו של ז'קי ברקן - לרקוד עד הלסינקי ובחזרה - המבוסס על צילומים של אורי אלון מהתקופה ההיא, וחברים העלו זיכרונות מאותה התקופה.

אז איפה הכל מתחיל? בואו נחזור אחורה במנהרת הזמן לשנת 1962, ארץ ישראל של אז ופעם, אנשי הקיבוצים והעמקים.

השליחות שבמחול

דרורה אלון: "באותה תקופה למדתי במכון לתנועה בסמינר הקיבוצים וביקשו שאשאר ללמד שם, אך חיידק הריקוד לא עזב אותי והצטרפתי ללהקת כרמון. כעבור חצי שנה החלטתי לחזור וללמד בסמינר הקיבוצים ונפרדתי מהלהקה. לאחר חודשיים לערך התקשרה אלי תרצה הודס וביקשה שנקים מחדש את ה"להקה המרכזית של ההסתדרות". נעניתי לבקשתה ואחרי שלושה חודשים כבר התבקשתי לסייע בהקמת להקת הפסטיבל".

קודם לפסטיבל נערכו מבחנים, פתוחים לכל, ללהקה האומנותית לפסטיבל. מתוך 800 מתמודדים נבחרו 29 רקדנים וחמישה נגנים. ללהקה היה סדר יום מיוחד כאשר חצי יום עבדו חברי הלהקה בקבוץ גבעת חיים וחצי יום הוקדש לחזרות.

את המופע עיצב **אהרון שמי** חבר קיבוץ בית השיטה והכוריאוגרפית הייתה דרורה אלון שהשתתפה כרקדנית גם בפסטיבל מוסקוה.

לפני צאתה של הלהקה לפסטיבל עצמו היא ערכה וקיימה מופעי מחול בארץ בכדי לצבור ניסיון ולשמוע את דעתו של העם היושב בציון. להקת המחול הייצוגית הופיעה בריקודים שונים המאפיינים את התפתחות הריקוד העממי בארץ, ביניהם: "דבקה אוריה" של **מושיקו הלוי**, להקה ערבית בדבקה מקורית, להקה תימנית בריקוד אתני.

המסלול של חברי המשלחת כלל טיסה, הפלגה ונסיעה ברכבת דרך הארצות: טורקיה, הונגריה, רומניה, ברית המועצות, הלסינקי. אמנם הייתה חשיבות עצומה להשתתפות בפסטיבל אבל חשיבות לא פחותה מזו הייתה לדרך, למסע אל הלסינקי ובחזרה ולפגישה עם יהודים בגולה מעבר למסך הברזל.

רוב המסע התנהל ברכבת מרומניה לברית המועצות כאשר ברגע האחרון שינו את המסלול והורו לחברי המשלחת לעבור לרכבת אחרת, כשניסו לברר מדוע, איש לא ידע להסביר. רק כשהגיעו לארץ הבינו את פשר המעבר ברכבות. מסלול הנסיעה של חברי המשלחת היה סודי וידוע למתי מעט, אך משום מה הודלף הנושא ומסלול הנסיעה המדויק

חנוך ברטוב, העיתונאי והסופר שאף הוא היה חבר המשלחת, מספר: "המשלחת ייצגה את מה שישראל יכולה הייתה להיות או חשבנו שהיא תהיה. כעבור חמישים שנה הזיכרונות נפלאים אך ישראל היא לא החלום שהיה לנו" חלק מהקהל מסכים לדבריו בקול.

פורסם ברדיו קול ישראל. מטרת המוסד הישראלי בפרסום זה הייתה שיהודים יפגשו עם ישראלים. אבל הק.ג.ב. שמע זאת ועקב החשש לקשר בין יהודים והעברת חומרי תעמולה ציוניים ואנטי סובייטים, שינה את כל מסלול הנסיעה ותחנות העצירה של חברי המשלחת.

זה לא "עזר", כי היהודים קלטו בדיוק באיזה רכבת נמצאים הישראלים והראיה לכך, שעל אף שהמסלול שונה, בכל פעם שהרכבת עצרה והותר לחברי המשלחת להסתובב, הם מצאו בדרך לא דרך יהודים בתחנות העצירה. למרות שוטרי החרש שהסתובבו ולמרות הק.ג.ב. המשלחת הישראלית ירדה בתחנות רקדה ושרה שירי ארץ ישראל, חברי המשלחת הצליחו לאסוף מכתבים מיהודים לקרוביהם בארץ והתפתחה מסורת של חילופי סמלים, מזכרות, גלויות וחומרי הסברה על ישראל.

לאורך המסלול ממוסקבה שמעו ברכבת מוסיקה רוסית בלבד ורק כשהגיעו ללנינגרד (סנט פטרבורג היום) אפשר היה לשמוע מעט מוסיקת ג'ז. הם פגשו שם יהודים רבים והשיחות ביניהם התנהלו בידיש מגומגמת אבל ההתרגשות הייתה רבה.

מזוודה גנובה, תווים שנעלמו

דרורה אלון: "ההכנות לפסטיבל לא פסקו בדרך אליו, גם ברכבת. בכל יום התקיימו חזרות, שעורי טכניקה על המיטות והספסלים, למרות התנאים הבלתי אפשריים כל רוקד

קיבל הדרכה כיצד לעבוד על מגבלותיו. ידענו שהפעם, בניגוד לפסטיבל מוסקווה, אין לנו קהל אוהד. בנוסף, הכוריאוגרפיה הייתה שונה, המופע לפסטיבל נתן תמונה להתהוות היהודי בארצו, ריקודי שמחה וחופש לצד דבקה תימנית. בלהקה נוצרה אווירת רעות וחברות לצד עבודה קשה, אפשר לראות את זה בהקדשות כעין דפי זיכרונות שנתנו האחד לשני."

אבל היו גם חוויות פחות נעימות כמו למשל חברת המשלחת רינה שגילתה שהמזוודה שלה נגנבה ואין לה בגדים! ברומניה גילו שנעלמו ארגזים שלמים ביניהם גם ארגז עם התווים של התזמורת. מזלם הגדול היה שנחצ'ה היימן המוכשר הצליח לשחזר את התווים במלואם.

למרות החוויות הללו חברי המשלחת הגיעו להלסינקי נרגשים, הם שהו שם כעשרה ימים מלאי פעילות, השתתפו במצעד הפתיחה, צעדו ורקדו ברחובותיה של הלסינקי, השתתפו בתחרויות ובסמינרים, זכו בפרסים וקיימו דו שיח עם משלחות נוער שונות.

חסידי בתחפושת

בהלסינקי פגשו את שגריר ישראל שנתן להם חומרים לחלוקה ליהודים בברית המועצות בדרכם חזרה לארץ. התפתח ויכוח עז בין חברי המשלחת האם לקחת את החומר, בידיעה שיהיה סכנה לחלקו, או לא לקחת. בסופו של דבר הוחלט לא לקחת את החומר. בתגובה אמר להם שגריר ישראל בזו הלשון: "אתם יוצאים לברית המועצות ותשהו שם כעשרה ימים בהם איש לא ידע מה קורה איתכם. אבל אני אודיע לארץ שמשלחת הפסטיבל זרקה חומר ותשמישי קדושה לפחי הזבל של הלסינקי". חברי המשלחת הבינו שאם לא ייקחו את החומר תקום בארץ מהומה רבתי וקיבלו החלטה לקחת את החומר אך לא לחלקו.

הרכבת הגיעה לברית המועצות ובתחנה עלו אנשים עם פאות ושטריימלים הנראים כחסידיים, הם ביקשו חומרים לאמא ואבא המבוגרים שנשארו בבית. חברי המשלחת הצעירים לא עמדו בדמעות והוציאו את החומר וחילקו לחסידיים היהודים. לאחר מכן התברר שהחסידיים היו שחקנים מצוינים של הק.ג.ב. שעשו תרגיל לחברי המשלחת. המלווים הרוסיים אמרו לחברי המשלחת שזו פעם אחרונה שהם מחלקים חומרים.

המלווים הרוסיים בעצמם ידעו עברית צחה על בורייה והיו בקיאים בנושאים הקשורים בארץ באותה תקופה כיהודים ישראלים לכל דבר.

אחת החוויות החזקות של חברי המשלחת הייתה בתחנת עצירה בקייב. הגיעו לשם יהודים שחזרו מאזכרה לרצח בבאבי יאר. היהודים שם ציינו את הרצח באותו היום שמסתבר שהיה תשעה באב. המפגש היה מרגש, היו חיבוקים ונשיקות על אף השוטרים הסמויים הרבים שהיו שם.

הם מסיימים את המפגש בריקודים, ממש כמו שרקדו אז במופע בהלסינקי חולצים נעלים, 'דבקה אוריה', הבנות נכנסות ב"אהבת הדסה". דני דקל וניצה רגב רוקדים בין הכיסאות. איזה חיוכים, איזה אושר. כאילו המסע היה אתמול והזמן עצר מלכת.

באחת התחנות, בהן שרו והניפו דגלים לקול נעימת אקורדיון, ניגש אליה אדם מבוגר שדיבר איתה יידיש, הוא קנה לה זר פרחים וספר עב כרס ואילו לניצה נגמרו המזכרות ולא היה לה מה להביא לו. הוא רק ביקש שתכתוב לו מכתבים.

והיו ערבים בהם היינו מתפזרים ומחלקים את המשלחת לארבעה מקומות שונים בו בעת, את נחמה שולחים למקום אחד, את קלוד קיפניס למקום שני, למי שרצה משהו אתני שלחנו את הלהקות התימנית והערבית וכן הלאה. משלחת אומנותית ואיכותית כשלנו החזיקה את עצמה כלכלית כשחזרנו היה ביקוש אדיר ולחץ מהקהל למופעים, וחברי המשלחת השתתפו ב-11 מופעים בהם החזירו חברי המשלחת את הוצאות הנסיעה. הביקוש למופעים היה בשל איכותיה, מנהיגיה ואישיותם של החברים בה. **דרורה אלון:** "הלהקה המרכזית של ההסתדרות יצאה נשכרת היות וחלק מחברי המשלחת שהיו ברמה גבוהה הצטרפו ללהקה המרכזית בשובם לארץ".

אבל האחוה והידידות של ראשי המשלחות השונות שינו כיוון. כבכול פסטיבל בסיומו התקיים קונגרס פוליטי של ארגון הנוער הדמוקרטי בין חברי המשלחות השונות, בשל המלחמה הקרה והמתח ששרר דאז, הוחלט שלא לקיים את הקונגרס בהלסינקי אלא בוארשה. כשהגיעו לשם, התגלעו חילוקי דעות בין הנהלת הקונגרס לחברי המשלחת הישראלית. הנהלת הקונגרס דרשה להסכים להחלטת גינוי אנטי ישראלית וחברי המשלחת התנגדו בתוקף, ההחלטה רוככה אבל לא מספיק. חברי המשלחת החליטו שאם אכן יגנו הרי שישראל תודיע על פרישה מארגון "הנוער הדמוקרטי" הממוסד. ואכן כך היה, ישראל פרשה, בנוסף לכך הפסטיבל הבא התקיים באלג'יר ארץ עוינת שממילא לא היו יכולים לבקר בה.

מה שישראל יכלה להיות

נגה אשד עולה לשיר שירת רבים, מנגנת גיטרה בליווי של **עמוס אלוני** בחליל ו**מוישל'ה גרשטיין** באקורדיאון. היא שרה לזכרה של נחמה הנדל "דונה דונה" וכולם מצטרפים, כאן כולם יודעים את המילים, היא ממשיכה ב"הכניסי תחת כנפך", "לא ביום ולא בלילה", אנשים בקהל שרים עימה, "הבה נצא במחול", "סובבוני" כולם שרים ומוחאים כף ואני חושבת שבאמת מגיע לה כפייה ויש לה קול נהדר, היא בטח לא צריכה את כוכב נולד... **עמוס אטינגר** קורא את חוויות המשלחת במקאמה מיוחדת ושנונה שכתב. אחר כך עולים לבמה מספרי הספורים, אנשים וזיכרונותיהם עימם: **יהודה כהן**, לשעבר רקדן בלהקת ענבל, זוכר שנתן לילד קטן חוברת על ישראל ואז ראה איך מישהו אחר בא ולקח את זה ממנו.

דני דקל, חבר קיבוץ עין השופט, אומר שהעבודה הפיזית הקשה הייתה בעצם לסחוב את הארגזים והמזוודות גם של הבנות...

עבדל אל עזיז זועבי ז"ל, חבר המשלחת הערבי (נציג מפ"ם) אמר כי תמיד העריך את המאבק לפיתוח וקידום המדינה של היהודים אבל כעת הוא גם מבין מה זה קיבוץ גלויות ומה זאת הנפש היהודית, שם במסע, הבין את בעיות העם האחר.

דרורה אלון: "כל מי שהיה בפסטיבל הזה לא חזר אותו אדם. קרו לנו המון דברים. במפ"ם חונכנו ליהדות ציונית סוציאליסטית והמפגש עם היהדות, יהדות הגולה הייתה חוויה קשה. פתאום אתה מבין באופן חד וברור את היותך חלק מהעם היהודי". אנשים חילוניים שעד היום לא חוו יהדות אורתודוקסית בעצם, הבינו דברים שעד היום לא הבינו.

בפולין לא פגשו חברי המשלחת ביהודים אלא ביקרו בקרקוב, אשוויץ, בגטו ורשה. היה זה ביקור ראשון של יהודים במקום זה. התרגשות רבה אחזה בחברי המשלחת במנוגד לאווירת הפסטיבל ממנו באו, הם ערכו טקס והניחו זר לזיכרון היהודים שנרצחו בשואה. מפולין חזרו לטורקיה שם ארגנו להם טיול קטן להפיג את התחושות הקשות שחוו בפולין. לאחר מכן הגיעו לנמל התעופה בלוד שם התקבלו בשמחה וריקודים.

חברי המשלחת קיבלו חיבוק חם גם מהעיתונות הישראלית דאז, ('על המשמר'), **זאב שיף** כתב הארץ אמר על נחמה הנדל שיש בה את היכולת להכניס את הקהל לזמרה בציבור, דבר שלא היה רגיל בפנילנד ובפסטיבל עצמו.

אחוה וידידות

בנגי'לה: "סיסמת הפסטיבל הייתה אחווה וידידות, ובמשלחת שלנו זה אכן בא לידי ביטוי באופן אמיתי. היו ערבי גאלה בהם היו מופיעים. מופע שלם של עם,

ולצווארו ענודה מטפחת הפסטיבל הלבנה כמו ישב בין כרי דשא של קיבוץ ולא בכסא מרופד.

השפעת מופעי הפסטיבל על ריקודי העם בארץ

במפגש זה הועלתה השאלה האם הייתה השפעה לריקודי הפסטיבל על תרבות המחול בארץ וריקודי העם? **ד"ר דן רונן** השיב על שאלה זו: "לפסטיבלים הייתה השפעה. הריקודים לא היו בלט או מחול מודרני, אלא ערוב של הכל מהכל. ברוסיה קראו לזה ריקודי אופי, המבטאים את נפש העם. הנרטיב הישראלי היה סיפור החלוציות, תנועה ועבודה, כמובן עם מטרה פוליטית. הזהות הישראלית הייתה בסימן שאלה והיה צריך לעצב ולהגדיר אותה דרך המחול. האם ריקודי עדות וחסידיים זה חיקוי? הייתה דילמה בהעלאת פולקלור לבמה ובכל זאת הריקודים - ריקודי העם הישראליים - הושפעו מהלהקות הייצוגיות ומופעי הפסטיבל".

ד"ר רונן אומר כי גם היום עדין קשה להגדיר את הסגנון הלאומי בלהקות שלנו ויש חיפוש אחר סגנון, כי כיום קשה לחיות כיהודי בעולם מודרני כאשר אינך שומר על המצוות כיהודי אורתודוכסי, זה היה נכון דאז והשאלה האם זה נכון גם להיום עדיין נשאלת.

ואני חושבת לעצמי שחבל שהנוער שלנו לא רוקד קצת יותר, ריקודי-עם עם סיסמאות של אחווה וידידות. חבל שהנוער שלנו לא כותב אחד לשני הקדשות וחווה חוויות כאלה. חבל שהנוער שלנו לא מנגן על אקורדיאון קצת יותר, אולי אז, גם ריקודי העם החדשים שלנו היו נראים אחרת? אולי ישראל של חנוך ברטוב הייתה מתקיימת?

ניצה רגב מספרת שעצרו באחת התחנות, שרו הניפו דגלים לקול נעימת אקורדיאון וניגש אליה אדם מבוגר שדיבר איתה יידיש, הוא קנה לה זר פרחים וספר עב כרס ואילו לניצה נגמרו המזכרות ולא היה לה מה להביא לו. הוא רק ביקש שתכתוב לו מכתבים. במשך זמן מה ניצה כתבה לו מכתבים שאימה הייתה מתרגמת לה, וסיפרה לו על חייה והוא מצידו סיפר לה על משפחתו ונתן לה גלויות רבות. מישוה מזכיר אנקדוטה שביקשו מהם פספורטים אך לחברי המשלחת לא היו פספורטים אישיים אלא דרכון קולקטיבי. השומרים בגבול התעקשו וככה התנהל משא ומתן עד שמישהו מהצד הישראלי הבין שהם פשוט רוצים נייר כלשהו לחתום עליו, כל חברי המשלחת הוציאו תעודות זהות שבן רגע הפכו לפספורט חתום, מישוה אחר נתן את תעודת הסטודנט שלו...

חנוך ברטוב, העיתונאי והסופר שאף הוא היה חבר המשלחת, מספר: "המשלחת ייצגה את מה שישראל יכולה הייתה להיות או חשבנו שהיא תהיה. כעבור חמישים שנה הזיכרונות נפלאים אך ישראל היא לא החלום שהיה לנו" חלק מהקהל מסכים לדבריו בקול.

הם מסיימים את המפגש בריקודים, ממש כמו שרקדו אז במופע בהלסינקי חולצים נעלים, 'דבקה אוריה', הבנות נכנסות ב"אהבת הדסה". **דני דקל וניצה רגב** רוקדים בין הכיסאות. איזה חיוכים, איזה אושר. כאילו המסע היה אתמול והזמן עצר מלכת. ישבתי בקהל והרגשתי שהסיפור שלהם לקח אותי אחורה בזמן, כמו נכנסתי להרקדת נוסטלגיה משובחת, לעולם שלא ישוב. מציאות אחרת. "הורה לך מכורתי" האדם שלפניי שר בהתלהבות

מירי קרימולובסקי

בכייף מחנה "קמפ בתנועה"

רבים באים אליהם כדי לחסות בצילם של הישראלים. הם מחפשים את ה"ביחד" האופייני לריקודי העם הישראליים, את האווירה החופשית והבלתי פורמאלית ואת הגוון התוסס.

גדי ביטון, העומד מאחורי המחנה באיילת, סבור כאמור, שהעתקת הפורמט לישראל הוא דבר מתבקש. ביטון, שהחל את דרכו בריקודי העם לפני כ-20 שנה, הוא מהכוכבים הבולטים בתחום.

נדמה כי סיבת הצלחתו נעוצה בעובדה שהוא מודע לכך שריקודי העם נחשבים ברבים כתחום מיושן, לא "סקסי" כמו ריקודי הסלסה ואפילו לא כמו הריקודים הסלונניים שתפסו תאוצה בשנים האחרונות הודות לעלייה הרוסית. מזה כעשר שנים מנסה ביטון ל"שווק" את ריקודי העם בדרך שונה מהמקובל. בדרך המתבקשת בעידן האינטרנט, הרשתות החברתיות וטלוויזיית הריאליטי. "צריך כל הזמן להמציא את הגלגל" הוא אומר.

ביטון קיים עד לפני מספר שנים "ימי טיול" בפורמטים שונים לחברי החוגים שלו ורוקדים אחרים; יזם את מצעד הריקודים - מצעד לבחירת הריקוד הנבחר של השנה במתכונת של מצעד הפזמונים ברדיו.

ביטון חש שבעידן שלנו, כשהכל נע בקצב מהיר, כשהמציאות סביבנו מלאה בגירוים, יש כאמור לחשוב בצורה יצירתית על מנת ליצור עניין מחודש בריקודי העם ועל מנת "לדבר בשפה האינטראקטיבית השולטת בכל". "במשך עשרים שנה הייתי מוציא אנשים ל'טיולי ריקודים', מבחינה חברתית הם היו מאד חשובים", אומר ביטון המנסה גם לסכם את השינוי ההיסטורי שחל בריקודי העם: "תנועת ריקודי העם תפסה תפנית בשנים האחרונות. פעם בכל מתנ"ס הייתה הרקדה. מתחת לכל בית היה חוג קטן שרקדו בו עשרה עד עשרים אנשים. עם הזמן ראיתי

עוד לפני שיבשו צעדי 2012 הם כבר מתכננים ועובדים על צעדי 2013. הם - אנשי "קמפ בתנועה", כבשו בסוף חודש ספטמבר השנה, את העיר אילת. למי שלא מכיר ולא יודע, מדובר במחנה לריקודי עם ישראליים הגדול והמצליח ביותר בעולם. יש הרבה מחנות לריקודי עם ישראלים בכל העולם. מחנות כאלה מתקיימים בארצות רבות ולכל מחנה כזה באים רוקדים ממדינות רבות אחרות כדי לרקוד ולבלות ארבעה ימים רצופים עם "משוגעים כמותם". אך במדינה שלנו, בה יש כל כך הרבה חוגים והרקדות לריקודי עם, בכל עיר וכמעט כל ישוב, לא באמת ברור מדוע צריך מחנות מסוג זה.

הפורמט של מחנות ריקוד מקובל כבר שנים בחוץ לארץ. מחנות ברחבי ארצות הברית, אירופה, דרום אמריקה ואפילו באוסטרליה. מחנות כמו "הורה כייף", ו"הילולים" בניו יורק, מחנה מיאמי, "ריקוד" בלוס אנג'לס, מחול אירופה בלונדון, הורה הונגריה ואפילו "זוז" באוסטרליה. למחנות האלה מגיעים ללמד מרקידים מובילים מהארץ וכך לומדים הרוקדים במרוכז ריקודים חדשים מהארץ. אין ספק שהגורם החברתי במחנות אלה לא פחות חשוב מהלימוד. רבים באים אליהם כדי לחסות בצילם של הישראלים. הם מחפשים את ה"ביחד" האופייני לריקודי העם הישראליים, את האווירה החופשית והבלתי פורמאלית ואת הגוון התוסס. לא רק יהודים וישראלים רוקדים במחנות האלה, אלא הרבה הבאים מתרבות שונה לחלוטין והם פשוט "נשבו" בתרבות הריקודים שלנו.

מבט כללי על מתחם הקמפ

גדי ביטון

זווית אחרת", מדגיש ביטון: "לאורך כל השנים חיפשתי להעתיק את המדיה. אני רואה, למשל, שיש מצעד הפזמונים אז אמרתי 'למה לא אצלנו'. אנשים לומדים ריקודים כל השנה למה שלא נעשה ערב אחד שונה. רוב החברה רוקדים היום כמה פעמים בשבוע. יש כאלה שרוקדים שמונה פעמים בשבוע, כלומר אפילו רוקדים בשבת בבקר ובערב, ואלה לדעתי, אנשים הזקוקים לגירוי נוסף".

"כך התחלתי לעשות את 'מצעד הריקודים' כמו 'מצעד הפזמונים'. לאט, לאט הזמרים גילו שאנחנו רלוונטיים, שירים שלהם שנכנסים אלינו מופצים בכל הארץ ובכל העולם. ריקוד שנרקד היום בתל אביב נרקד מחר בקצה אחר של העולם. כך קרה שבאתי לבית כנסת בקובה והנה הם סוגרים את התפילה עם ריקוד 'אדמה ושמיים' שחיברתי לפני איזה עשר שנים. כמעט התעלפתי, זה פשוט לא יאמן, החברה שבאו איתי לבית הכנסת היו המומים". "זה מה שמחבר אותנו עם העולם. אני רואה יפנים שרים שיר של שלומי שבת. זה באמת משהו יוצא דופן. בגלל שהעולם נהייה כזה גלובלי כל הפעילויות גרמו לזה שמצאתי כל מיני דברים כמו במתכונת של תוכניות טלוויזיה ושעשועוני טלוויזיה. השנה במחנה עשינו "הירקדות" על משקל "הישרדות" תחרות בין המרקדים לרוקדים. שמים מוסיקה ורואים מי שורד עד שלא יכול לרקוד יותר. ממש כמו בטלוויזיה יש הדחות, מועצת שבט וכו".

כשאני מדגישה בפניו שיש אולי מי שירים גבה לנוכח החיבורים האלה לריקודי העם ואולי מחשבה אפילו על

שהחוגים שלי גדלים וגדלים אך זה לא הלך יד ביד עם חזון של ה'ביחד' שיש בריקודי העם, להחזיק ידיים וכו'. לקח לי זמן להבין למה הנעתי את מהלכי השינוי שלי, כלומר הטיולים בארץ ובחוץ לארץ, המחנות וכו'. אני חושב שזה ה'ביחד' של היום".

"מהאירועים האלה", מוסיף ביטון, "יוצאות חבורות קטנות הממשיכות יחד לא רק בריקודים. בהרקדה אני רואה קבוצות של חברים שהתגבשו באירועים הגדולים ושבאות גם פה להיפגש, קבוצות מהצפון עם קבוצות מהדרום וכו'. לכן אני עושה את הטיולים ואת ההפקות המיוחדות בחגים וכו".

"עם הזמן נמאס לי מהטיולים שהתחילו לחזור על עצמם וגם גדלו למימדים שלא יכולתי להשתלט. כך נולדה המחשבה על מחנה גדול אחד ומיוחד פעם בשנה". "חשבתי שגם השפה שבה פועלים החוגים צריכה לתפוס

שולה: אנחנו מאד נרגשות להיות כאן. זה מרגש בגלל הרגשת האחדות, כולם יחד מרגישים את המוסיקה והשירים וזה נתן לנו הרגשה של משפחה חמה. זה בהחלט גורם לנו לאהוב את ישראל.

פעילות בצהרי היום

ביטון: "תנועת ריקודי העם תפסה תפנית בשנים האחרונות. פעם בכל מתנ"ס הייתה הרקדה. מתחת לכל בית היה חוג קטן שרקדו בו עשרה עד עשרים אנשים. עם הזמן ראיתי שהחוגים שלי גדלים וגדלים אך זה לא הלך יד ביד עם חזון של ה'ביחד' שיש בריקודי העם, להחזיק ידיים וכו'"

מקבלים את השבט

מאד נרגשות להיות כאן. זה מרגש בגלל הרגשת האחדות, כולם יחד מרגישים את המוסיקה והשירים וזה נותן לנו הרגשה של משפחה חמה. זה בהחלט גורם לנו לאהוב את ישראל. למעשה התאהבנו בישראל דרך ריקודי העם ואנחנו כעת ממש לא רוצות לעזוב". כך אומרות, כאמור, שולה אודין ובתה מארצות הברית.

המחנה חולק לכמה מתחמים, מתחם לריקודי מתחילים, ריקודים לרמת ביניים, מתקדמים וריקודים על גלגלים. בלילה מתקיימת במתחם המרכזי ענק הרקדה, שם רוקדים כולם יחד לעיתים קרוב ל-1000 רוקדים.

מתחם 'רוקדים על גלגלים' הוא אחד השמחים והמפתיעים במחנה, לא עוד ריקודים במסגרות של נכים כלומר ספיבק, בית הלוחם וכו'. אלה רקדנים שהם חלק בלתי נפרד מהמחנה בדומה למה שקורה בפסטיבל המחולות בכרמיאל אך בפורמט מורחב.

רפי כחלון, בכסא גלגלים, הכיר את בת זוגו (רקדנית עומדת) לפני מספר שנים בריקודים והאהבה פורחת. "אני כבר כמה שנים יוצא ל'הרפתקאות' של גדי", מעיד כחלון, "וזה באמת שינה את חיי. לפני ה'קמפ' היה את 'ראש אחר' - מסגרת של טיולים וריקודים. ככל שהמסגרת הזאת מתקדמת אנחנו מקבלים במה גדולה יותר לרוקדים על גלגלים. אני חושב שהיום זה כבר לא תמוה, אני לא תופעה של בית חולים או בית אבות, אני חלק מרחבת הריקודים. אני מתחבר עם המון אנשים ומכיר את כולם. אנחנו חבורת רוקדים מגובשת וגם מצאתי את החברה שלי בעולם הזה. אנחנו כבר יחד שש שנים. הריקוד הכניס אותי לעולם שעד אותה נקודה היה בלתי אפשרי בשבילי. היום זה נראה לי מאד טבעי,

זילות מסוימת בסוג של ריקוד שנחשב כפולקלור או כמשהו שהוא כחלק מההיסטוריה שלנו, מדגיש ביטון כי היום מדובר בעצם בריקודים עכשוויים עם בסיס של ריקודי עם. מוסיף ביטון: "ד"ר דן רונן, חוקר ריקודי עם, אמר באחת מהרצאותיו, שלדעתו 'הפולקלור נולד, מתבסס, ואחר כך נהייה למשהו שהמדינה שומרת עליו'. כלומר, המדינה צריכה לשמור כי זה לא משהו שמצליח לשמור על עצמו. רק בישראל הפולקלור הוא כל כך יוצא דופן שהוא ממשיך כל הזמן להתחדש, להתעדכן ולהתפתח וגם ההשפעות המוסיקליות והחברתיות משפיעות עליו". "למעשה", מדגיש ביטון, "בעידן שלנו, כלומר בעידן של הגלובליזציה הכל משפיע. יש לנו היום למעלה מ-1000 רוקדים וביניהם רבים מחו"ל. אין לי מושג איך הם יודעים שהאירוע הזה מתקיים. יש פה אנשים מאוסטרליה, ארה"ב, בולגריה, הונגריה ולפני שנה היו פה שבעה חברה מיפן".

פגשתי כאן אם ובתה מסיאטל שבארצות הברית. "הכל קרה דרך המחשב", הן מספרות: "אנחנו מאד מתעניינות בריקודי עם ישראלים ולא הכרנו אף אחד באזור שלנו, בסיאטל, שמלמד ריקודי עם. אז חיפשנו ב"יוטיוב" ומצאנו סרטון של גדי עם הריקוד 'אדמה ושמים', שהפך לריקוד האהוב עלינו. תרגלנו ותרגלנו ולימדנו הרבה אנשים אחרים את הריקוד הזה".

"לפני חודשיים באנו לישראל ומצאנו שגדי ביטון מאד מפורסם. אז התחלנו ללכת לרקוד בבית דני ובאוניברסיטה וכולם שאלו אותנו - 'נו, אתן באות לקמפ בתנועה?' שאלנו מה זה? ואחרי ששמענו, אמרנו: שלושה ימים של ריקודי עם עם גדי ביטון זה פשוט רעיון נפלא. אז אנחנו

רוקדים ברחבה המרכזית

ביטון מפיק האירועים, **יענקלה זיו** מפיק קמפ מתגלגלים, **מירי אקוני** מפיקת קמפ בינוניים, המדריך האהוב **אוהד אטיה**, המדריכה האילתית **עירית שוורץ** ועוד רבים טובים אחרים.

ההשקעה גדולה, ועוד לפני שמסתיים 'קמפ בתנועה 2012' חושבים כבר ביטון וצוותו על המחנה בשנה הבאה ושוב הם נדרשים, כמובן "להמציא את הגלגל".

אולי זה נשמע מליצי אך בזמנים בהם לא פשוט בארץ מבחינה כלכלית, רחובות אילת מוצפים ברוקדים המבלים, אוכלים וקונים. ריקודי העם עושים כנראה גם פעולה חברתית ציונית גדולה.

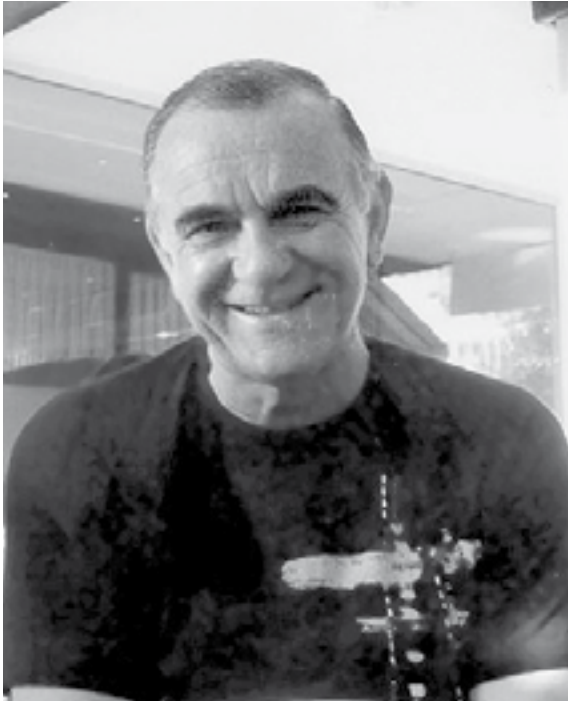
זה מנגיש את המחשבה להיות במקומות שלא יכולתי להיות בהם קודם".

במהלך המחנה שהתקיים במלון ספורט של רשת ישרוטל באילת, התקיימו מופעים של **דני סנדרסון**, **גידי גוב** ו**חברים**, מופע של שלישיית "מה קשור", סדנאות ריקודים, אירוע מחווה ליוצר **יואב אשריאל**, אירוע של "ריקוד נולד" בהשראת המתכונת הטלוויזיונית ואפילו תחרות לצילומי ריקוד "זום בתזוזה".

לצד יד ימינו של ביטון - **רוני אשכנזי**, לוקחים בהפקה המורכבת לא מעט מרוקדים מרחבי הארץ משתתפים באירוע המושקע: **ירון כרמל וירון בן שמחון** מפיקי ההרקדות, **ערן**

אריה וקס איננו! איזו אבידה!

מרים לרנר, נוע עם*

כאשר ירון מישר החליט לצלם גם את ריקודי העמים כמובן שאריה היה זה שלימד ורקד ושעשה זאת בצורה נפלאה, ברורה, ויפה. פשוט מקצוען!
קשה מאד יהיה לראות את "נוע עם" בלעדיו. אך לצערנו החיים והמוות קשורים זה בזה.
לאריה היו גם פעילויות רבות נוספות. הוא עסק בקט-רגל, שפט בתחרויות של טניס שולחן היה איש ספר, פתר תשבצים ואהב את השפה העברית. איש רב פעלים!

יהי זכרו ברוך!

קשה לדבר על אריה בלשון עבר.
אך עם זאת אין ברירה.

אריה עלה לארץ מפולין בגיל 12. למד בכפר סילבר ואחר כך בפקולטה לחקלאות ברחובות. בתקופה זו של חייו הכרתי אותו. בשנת 1967 הגיע אריה לחוג לריקודי עמים שהפעלתי במכון וייצמן ברחובות. מאז ועד למותו היינו בקשר צמוד ועבדנו יחד. לחוג הוא בא עם מחברת וכל רקוד חדש רשם ותעד. באותם ימים לא כל אחד ידע כיצד לרשום תדריך וגם הוא לא ידע, אך כתב את סדר החלקים של הריקוד ובכל חלק מה היו הצעדים.

תכונה זו אופיינית לאריה: יסודיות. בכל דבר שעסק, ירד עד לעומקו של הדבר. חקר מנין בא, איך הוא בנוי. ברקודי עמים ברר אפילו מה תרגום שמות הריקודים. זכר את שמו של כל רקוד ומה מוצאו.

אריה הקים בביתו ספרייה ובה תדריכים, מוסיקה וצילומים של אלפי ריקודי עם ישראליים וריקודי עמים. בתחילה הכל נעשה בכרטיסיות ובתיק, אך עם בוא עידן המחשב, כמובן שהכל עבר למחשב. כך ניתן בין רגע לקבל כל דבר הקשור לריקודים.

תכונה נוספת של אריה: לב גדול ורחב. לא היה אדם שביקש משהו ממנו ובקשתו לא התמלאה מיד ובכל הרצון הטוב והאהבה. כל בקשה. אם זה תדריך, מוסיקה או צילום התמלאה. אריה לא ידע להגיד לא. הוא היה אדם נעים הליכות, חביב, אוהב את הבריות ונדיב ללא גבול.

כאשר הגיע לנוע עם, מיד השתלב וכעבור זמן מה נעשה גם פעיל מאד ואף היה חבר בוועד של נוע עם. שנינו יחד ערכנו תוכניות למפגשי נוע עם והדרכנו במפגשים.

* "נוע עם" - עמותה שנוסדה בסוף שנת 1959 בתל אביב. בין מייסדיה היו **מרים פלקס ורבקה שטורמן**. מטרתה להפיץ, לשמר ולקדם את ריקודי העמים בארץ. הריקודים הנרקדים מגיעים מכל ארצות אירופה, ארה"ב, ומדרום אמריקה.

מערכת רוקדים-נרקודה
אבלה על מותו של
אריה וקס
ומשתתפת באבלה של המשפחה

ראם כהן

יואב סידי

עריכה:
עליזה רוזן

בנצי תירם 1928-2012 מורה, יוצר, מרקיד

בנצי, **מרים ומזל**, היו חברות בלח"י ובאצ"ל, אולם היריבות והאיבה בין המחותרות לא עברה את סף-הבית, והאחוזה והאהבה נשמרו כערך עליון.

עם קום המדינה, צורף בנצי עם יחידתו לצה"ל שהוקם אז, וסיים קורס קציני חי"ר. לאחר שנתיים נשלח למכון "וינגייט" וסיים את שירותו הצבאי כמורה לחינוך גופני בדרגת סרן. בגיל עשרים ושש עבר לחיפה שם עסק בהוראת חינוך גופני. עם פרישתו מההוראה בגיל ארבעים ותשע עסק באופן אינטנסיבי בהדרכת ריקודי-עם וביצירת ריקודים. במשך הזמן התפתחו קשרי הריקודים עם מחנות קיץ בחו"ל שם הדרין במחנה "רמה" בקנדה ובאירועים נוספים כשחוגי הרוקדים הולכים ומתרבים.

את שלב יצירת ריקודי העם החל באמצע שנות ה-60. ריקודיו הראשונים היו ולירושלים עירך ודבקה עוד. אחרים יצר כ-80 ריקודים נוספים. וביניהם: ההר הירוק, זאת ירושלים, ניגונים, מחול גיבורים, על שדנו, אל העין, הדרים, הורה חדשה, עמק שלי, באה מנוחה ליגע, מחמד לבבי, שובה אלי, ג'מעה, נעמה ועוד רבים וטובים. תירם שייך לדור ההמשך של היוצרים, אשר הריקוד עבורם הוא אורח חיים, והם יוצרים ומפיצים את הריקוד העממי תוך תחושת מחויבות עמוקה לתנועה לריקוד עם ולשימור ערכיה (מתוך "מדור לדור" - 1999 בהוצאת עמותת רעים. נכתב כנראה ע"י דן רונן).

קורות חיים

הוריו של בנצי נולדו בתימן - האם, **מרים (דבורה)**, בחבל תעוז, והאב, **שלום דוד**, בחבל לאחג'. הם גדלו כילדים יתומים בבית משפחות יהודיות אמידות בעדן, שהיתה תחת שלטון בריטי, לשם הובאו לאחר שהתייתמו מהוריהם, מפחד "גזירות השמד", שהתירו לאסלם ילדים יהודים יתומים. המשפחות המאמצות השיאו את הילדים כשהגיעו לגיל 18 (שלום דוד) ו-13 (מרים).

שני הילדים הראשונים שנולדו להורים הצעירים מתו בינקותם, ובעצת רב נתנה האם את שמה, **מרים**, לתינוקת שנולדה לאחר פטירתם, כסגולה להישארותה בחיים.

כשאנחנו רוקדים את דבקה עוד, ההר הירוק, זאת ירושלים, לשיר על הכנרת, מחמד לבבי, על שדנו, עמק שלי, ואחרים, ספק מי מאיתנו יודעים כי מאחורי הריקודים שהפכו נכס צאן ברזל ונרקדים בכל הרקדה, עומד היוצר כוריאוגרף בנצי תירם מחיפה, שיצר מעל 60 ריקודים. **בן ציון תירם** נולד בשנת תרפ"ט - 1928, בירושלים. שמו ניתן לו על שם ציון עיר הולדתו.

איך הגיע לריקודי העם

אהבתו לריקודי עם נולדה בדרך אקראית בזמן הטירונות במחנה 80, בצה"ל. **רבקה שטורמן, גורית קדמן ותמר אליגור** הגיעו למחנה, בחרו כמה בחורים ובחורות ובמשך שמונה ימים לימדו אותם ריקודי עם. הריקודים הראשונים שאליהם התוודע בנצי היו: הורה שריד, מחול השניים ואתי מלבנון. הוא למד את הריקודים וכבר למחרת לימד אותם במחנה.

המפגש עם ריקודי העם היה סוחף. בנצי הצטרף כרקדן ללהקת הפועל, במקביל החל ללמד ילדים באולם הפועל על הר הכרמל ובטכניון הישן בבית רוטשילד. הצוות המוזיקלי שליווה את הרוקדים היו אקורדיוניסט, חלילן ומתופף (בנצי בעצמו).

עד אמצע שנות הששים, התנייד בנצי לחוגים ולהרקדות שלו על אופנוע BSA ישן משנות ה-40, אחד מאותם אופנועים שנותרו בארץ עם עזיבתם של החיילים הבריטים. הוא היה רוכב כשמאחוריו בני פנקס האקורדיוניסט שלו, והאקורדיון בין שניהם...

בנצי וריקודי העם

לאחר סיום בית הספר היסודי, החל בנצי בלימודי חשמל בבית"ס הטכני "מונטיפיורי". בגיל 15 עבר לגור בקיבוץ שדה נחום (עמק בית שאן) ובגיל שבע עשרה חזר לתל-אביב, הצטרף לשורות ההגנה, עשה קורס מכי"ם. תפקידו היה לאבטח שיירות שהובילו נשק מצ'כיה למחסנים בתל-אביב.

האחות **ברכה** מספרת, כי שתי אחיותיו הבוגרות של

בנצי רוקד בתפקיד של בת

יע"א (יעזרהו אל)

ע"י המו"ל סאלם דאוד התימני ושות"

בגיל 40 "התמסד" ונשא לאישה את מירה, שהייתה אף היא מורה לחינוך גופני. לזוג נולדו ארבעה ילדים: **בת-אל, מירב, שלומית ורועי**.

אנקדוטות מתקופת ילדותו של בנצי, כפי שסופרו על ידי אחותו, ברכה:

במהלך מאורעות תרצ"ו התגוררה המשפחה ברח' עזרא, מול תחנת משטרה בריטית. אחותו מספרת, כי אחד מקציני המשטרה, שהילדים כינוהו "אבטיחי", על שום ראשו הקירח, התנכל לבנצי והיה מכה אותו תדיר, כל אימת שבנצי המרה את פיו או לא נענה להוראות שונות ומשונות שלו.

אביו של בנצי היה יהודי אדוק, אם כי דגל במתנינות

השם החדש שניתן לאם היה דבורה, אולם בפועל המשיכה להיקרא מרים.

ב-1922, מתוך כמיהתם לציון, החלו את מסע עלייתם ארצה, תחילה בדרך הים - מעדן למצרים, ובהמשך ברכבת - ממצרים לתל אביב. מסע העלייה ארצה ארך מספר חודשים ובמהלכו, על סיפון האנייה, נולדה להורים הצעירים תינוקת נוספת - מזל. בשנת 1923 הסתיים מסע העלייה ארצה כשהמשפחה, שמנתה אז 2 ילדים, הגיעה לתל אביב, אך המשיכה מיד לירושלים, לאור רצונו של האב להגיע אל עיר הקודש.

בירושלים התגוררה המשפחה בדירת מרתף בת חדר אחד ברח' מזכרת משה, בשכונה הידועה

כיום כשכונת נחלאות. כשנתיים לאחר הגעת המשפחה לירושלים נולד למשפחה בן, אולם בגיל שנתיים לערך חלה ומת, מחמת הלחות והטחב בדירת המרתף. לאחר מות הבן, ומתוך הבנה שלא ניתן לגדל ילדים בתנאי מגורים כה קשים, עברה המשפחה להתגורר בחדר אחר באותו בנין, שגם הוא היה ממוקם במרתף, אולם היה פחות לח וטחוב. בחדר הזה נולד בנצי, בדצמבר 1928, בחג החנוכה תרפ"ט, וכעבור שנתיים נולדה שם גם אחותו ברכה.

כשמלאו לבנצי חמש שנים עברה המשפחה לתל-אביב, ובגיל 6 נשלח ללמוד בתלמוד תורה.

בתל אביב נולדו שתי אחיותיו הצעירות של בנצי, אסתר ואורה, אשר היו הראשונות שנולדו בבית חולים וקיבלו תעודת לידה. בתשע השנים הראשונות בת"א נדדה המשפחה, כעת בת שמונה נפשות, בין דירות שונות, בעיקר בכרם התימנים. ב-1942 עברה המשפחה לבית הקבע הראשון והאחרון שלה, בשכונת התקווה, בבית שבנה האב על מגרש שרכש שם, ובו עברו על בנצי ואחיותיו שנות ההתבגרות.

אביו של בנצי התפרנס ממכירת בדים. מאחר שלא הייתה לו חנות, היה זה הוא שמגיע אל בית הלקוח, עם גליל בד שהלקוח הזמין, וגוזר שם את הבד באורך הרצוי. לשם כך היה מיטלטל מקצה העיר ועד קצה, עם גליל או גלילי בד בידיו, כשחלק מהדרך נעשה ברגל.

מקור פרנסה נוסף היה מכירת ספרי הגדה של פסח שהאב עצמו ערך והגיה לפי נוסח תימן. את ההוצאה לאור עשה, מחמת דוחק כספי, בשותפות עם אחר. האב ושותפו הקדישו את המהדורה שנדפסה בירושלים לבניהם, ובדף ההקדמה להגדה נכתב באותיות קידוש לבנה:

"על שם שני הנערים
הבן...

והבן ה"ה בן ציון בן סאלם דאוד (שלום דוד) התימני

בנצי תירם

תירם שייך
לדור ההמשך
של היוצרים,
אשר הריקוד
עבורם הוא
אורח חיים

ככל הילדים שלמדו ב"תלמוד תורה", גידל בנצי פאות לראשו, שנקראו גם "סימנים" (בהגייה תימנית נשמע כמו "סימונים" - ה"מ" בחולם). כשהילד גדל מעט, רוצה להתחבר עם בני גילו מהמגזרים האחרים בשוב היהודי של אז, היה נוהג לצאת את הבית כשה"סימנים" משוכים מאחורי אוזניו, וכשחזר הביתה היה מאפשר להם לחזור ולהשתלשל במקומם הטבעי ולהיות גלויים לעין. בגיל 14 או 15, כשהצטרף לתנועת "הנוער העובד", אימץ לעצמו סופית את החזות הישראלית נטולת הפאות.

בעוד ששתי האחיות הבוגרות סייעו לפרנסת המשפחה בעבודה מחוץ לבית, על שלוש האחיות הצעירות הוטל לסייע בעבודות הבית. בנצי נטל על עצמו את הפיקוח על הגימור, והיה עושה זאת בדקדקנות יתירה... כמו כן ראה עצמו אחראי לכך שאחיותיו הצעירות תהיינה תלמידות טובות, ולשם כך דרש מאחותו ברכה לבדוק את שעורי הבית של אסתר ואורה, ודאג לוודא שהן עומדות בכל המטלות שהוטלו עליהן בביה"ס.

יואב סיד, מורה לחינוך גופני מדריך ריקודי עם מתלמידיו של בנצי תירם מספר עליו:

היכרותי עם בנצי החלה בילדותי. זכיתי להיות תלמידו בשיעורי חינוך גופני בבית הספר היסודי מעלה הכרמל. בנצי היה מורה מיוחד, מהסוג המטביע בך את חותמו, כך היה גם בריקודי-עם.

המפגש הראשון שלי עם ריקודי עם היה בתנועות הצופים. מלבד פעילות של "פה ושם" בקן של שבט צופית הייתה הרקדה אחת מרכזית במגרש הכדורסל אורנים, בה השתתפו עשרות עד מאות ילדים ובני נוער שפיזו במחול עממי בהנחייתו של בנצי ואקורדיוניסט, ריקודים כמו אני עומדת במעגל, השועל ודומים. לימים התברר לי כי הרקדה זו זכתה למוניטין עולמי יחד עם הרקדות של יום העצמאות במרכז הכרמל בהם הרקיד ממרומי אחת המרפסות את אלפי החוגגים.

אח"כ הגעתי להרקדת הדגל שלו בבית רוטשילד שם רקדו המומחים לצלילי אקורדיוניסטים מדהימים ולהרקדות הענק שלו על הגג ובחדר האוכל בטכניון. בהמשך זכיתי להיות תלמידו באולפן להכשרת מדריכים

עם סעדיה עמישי

דתית. הוא נהג להנחיל לילדיו תובנות וערכים באמצעות סיפורים מסיפורי התורה או האגדה. בערבים היו הילדים מתיישבים על מיטתו של האב ומשחקים במשחקי ידע וזיכרון (כסף לקניית משחקים לא היה). בלילות שבת, לאחר הקידוש והארוחה, היו הילדים והאב נשארים יושבים

ליד השולחן, ושומעים ומדברים "דברי טעם", עד שהאב פרש לשינה. לאחר מכן היו ממשיכים את הערב בשיחות ובשירי א"י של אותה תקופה, כשהאם מאזינה ואף מצטרפת לחלק מהשירים. אביו של בנצי דרש ממנו לשהות בבית לאחר שעות הלימודים, מתוך שאיפה שיקדיש יותר זמן לקריאה או ללימודי קודש. מאידך, בנצי, למורת רוחו של אביו, שאף להתערות בחברת הילדים, ולא הקפיד על מילוי דקדקני של ההוראה. תוצאת השאיפות המנוגדות היתה, לעתים קרובות, יישום של הפסוק "חוסך שבטו, שונא בנו"... בניגוד לחינוך המחמיר והקפדני שלו כלפי בנו, האב מעולם לא הרים יד על בנותיו.

על אופיו הדקדקני של בנצי ניתן היה לעמוד כבר בילדותו. אחותו מספרת, כי כבר מגיל 8 לערך ראה בנצי את עצמו אחראי להופעת המסודרת של אחיותיו הצעירות. בין ילדות השכונה ברח' עזרא התפתח ויכוח, אם מותר או אסור להסתרק בשבת. כשהיו האחיות הצעירות יוצאות מהבית בשבתות כשאין מסורקות, היה בנצי מעכב אותן ברחוב, שולף מסרק מכיסו ופוקד עליהן להסתרק, או מסרק אותן בעצמו.

בלבוש תימני אותנטי

ניהל קריירה של ממדריך ריקודים שעובד בעיקר בערבים, הקפיד בנצי להיות מעורב ונוכח בגידול ילדיו, ולא ויתר על עריכת קבלות שבת בחיק המשפחה, גם כשהיה צריך לצאת להרקדה לאחר מכן. גם בחגים, בעיקר ראש השנה ופסח, היה בנצי מנצח על עריכת סדר ליל-החג, וכל זאת בנוסח תימן ובהגייה תימנית לעילא ולעילא.

גם עבור הרוקדים הרבים שרקדו בהדרכתו, ייזכר בנצי כמחנך ולא רק מרקיד. בין היתר, חניך למתן כבוד ליוצר של כל ריקוד שלימד והרקיד. בתור שכזה, הקפיד תמיד על הדיוק בלימוד הריקוד ובאופן הריקוד, ולא הניח לרוקדים לתת "תרגום חפשי" לכוריאוגרפיה של היוצר. חלק מהרוקדים לא אהבו את קפדנותו היתירה, אך בנצי, כאיש עקרונית, היה נכון לשלם את מחיר התעקשותו על הכבוד ליוצר וליצירה. גם כיום, שנים לאחר שחדל להרקיד, מספרים לי רוקדים רבים כי הם רואים עצמם כתלמידים של בנצי ולא רק כרוקדים בחוגים שלו.

חדר העבודה של בנצי היה פחון רעוע בחצר הבית, שם יצר את ריקודיו ושם היה מתכונן באופן יסודי להרקדות, אם בחזרה על ריקוד ואם בעריכה מוקפדת ומדויקת של סלילי הטייפריקורדר, כולל גזירה והדבקה במקומות הנכונים, כפי שרק הוא ידע לעשות, כדי להעניק חוויית ריקוד מושלמת למשתתפים בחוגים ובהרקדות שלו.

בנצי היה בעל מוסר עבודה גבוה במיוחד. דוגמא אחת מני רבות לכך הייתה, כשהוטל עליו להעביר שיעורי ריקודי-עם לסטודנטים בטכניון, כחלק מקורס הספורט שכל סטודנט מחויב. חלק ממשתתפי אותם שיעורים, תבעו במפגיע מבנצי לקצר את זמן השיעור, בנימוק שאין להם עניין בריקודי-עם, אך הוא לא נענה לדרישתם, והודיע להם כי ימלא את כל 45 הדקות של השעה האקדמית שהוטל עליו להעביר.

זה היה הדוד שלי בנצי תירם, על קצה המזלג, יכולתי לספר אנקדוטות במשך שעות, אך יותר מכל חשוב היה לי לשתף בעקרי אישיותו המיוחדת.

מערכת רוקדים-נרקודה
אבלה על מותו של
בנצי תירם
ומשתתפת באבלה של המשפחה

בנצי "מדבר" שוודית

לריקודי עם, וכן ליטול חלק בחוג שלו בבית ספר דוד ילין. בנצי היה מדריך דייקן ודקדקן, שפיתח שיטת לימוד מיוחדת וסבלנית שאפיינה אותו וזיכתה אותו בכינוי "היקה התימני". בנצי היה מסוגל להסביר את הצעדים באופן כה ברור עד שבמקרים מסוימים למדו את הריקוד ללא הדגמה כלל. הוא העדיף שהרוקדים ידעו לרקוד את הריקוד ולא להעתיק אותו ולכן מספרים עליו כי ריקוד שנלמד אצלו נשאר חרוט בכ לעד.

בשיטת הלימוד אותה פיתח בנצי, הושם דגש על המקצב ופחות על השיטה שבה סופרים את הצעדים מאחד עד שמונה. כמו כן נהג בנצי לא לספק מידע על הריקוד בטרם סיים ללמדו, וכאשר היה נשאל לשמו של הריקוד נהג להשיב בבדיחות: "ככוכבים בלילה".

ככוריאוגרף הצטיין בעיקר בזכות המודעות שלו לאופן בו צריך להיות בנוי ריקוד עם אמיתי. הוא ניצל את הידע הרב שהיה לו בריקודי עמים אותם הכיר להפליא ואף דאג לשלבם בהרקדותיו וללמדם. יחד עם הדייקנות שלו הידע שלו במחול והכשרון ליצירה של ריקודים שהפכו עד מהרה לנכס צאן ברזל של תנועת ריקודי העם בישראל.

אחיינו של בנצי, ראם כהן מספר על הדוד האהוב: עבורי היה בנצי, בראש ובראשונה, דוד אהוב, אך גם דוגמא ומופת של איש משפחה ומחנך. במשך השנים שבהן

יואב סידי
עריכה:
עליזה רוזן

דבקה הלל

מלך הדבקות אינו

ויקי (שמואל) כהן

בו החיידק של ריקודי העם הישראליים.

לאחר שירותו הצבאי הוא עובר לקיבוץ הראל ליד ירושלים ועוד באותה שנה הוא יוצא עם משלחת ישראל ל"פסטיבל הנוער הדמוקרטי" בבוקרשט. הקבוצה בהדרכתו של זאב

חבצלת זכתה במקום השלישי מתוך כמאה מדינות. מאוחר יותר, בפסטיבל דומה במוסקבה, זכתה שוב הקבוצה בהנהגת **זאב חבצלת** במקום השלישי עם ריקודו של ויקי "כאגדת רבקה". ויקי עבד כצלם מקצועי עבור עיתון "על המשמר" ומאוחר יותר בבית החרושת למדי מים "ערד" של קיבוץ דליה.

בשנת 1953 חיבר את ריקודו הראשון - "הורה ממטרה", הריקוד היחיד שלו שאינו דבקה. הריקוד חובר בהשראת עבודתו בגן הירק של הקיבוץ. בריקוד שילב ויקי סיבובים אשר לא היו מקובלים באותה התקופה בריקודי ההורה ולכן הריקוד לא התקבל בארץ. אל לעומת זאת, בארה"ב, הוא נרקד בהתלהבות רבה.

ב-1963 הריקוד "עלה" לארץ מארה"ב וכעולה חדש התקבל בארץ התלהבות והפך לנכס צאן ברזל. בין הגורמים שהשפיעו עליו ליצור בעיקר דבקות היו פסטיבל המחול בדליה שם חזה בשתי דבקות מרשימות: "דבקה רפיח" ו"דבקה גלבו" ואולי גם חוויותיו מחתונה דרוזית בה נכח.

הדבקות של ויקי מאופיינות בתנועות חדות וגבריות הכוללות כפיפות ברכיים עמוקות וקשות לביצוע. ויקי חיפש ליצור ריקודים שיש בהם משמעות ואופי של "ריקוד-עם", למשל: תנועת המספרת בדבקה קציר המדמה תנועה של מקצרה או צעד הבסיסי של "דבקה

ה יוצר המחונן **ויקי (שמואל) כהן** הלך לעולמו לאחר מלחמה עיקשת במחלת כליות חשוכת מרפא. כמה קווים לדמותו ופועלו של יוצר הדבקות הנרקדות ביותר לאורך עשרות שנים. **ויקי כהן** מהיוצרים המיוחדים ומאבות הדרך של תנועת ריקודי נפטר לאחר תקופה ארוכה של התמודדות במחלה, טיפולים, דיאליזות והמתנה לתרומת כליה. לאמתו של דבר, ויקי לא ממש עזב אותנו. הוא נותר בליבנו וברגלינו. רוב ריקודיו הפכו לנכס צאן ברזל: הורה ממטרה והדבקות המפורסמות: "כאגדת רבקה", "דבקה החמור", "דבקה קציר", "דבקה הלל", "דבקה דרוז" ו"דבקה דליה". ריקודים נוספים ופחות מוכרים שחיבר הם: "דבקה בנות הכפר" (לא זה שנרקד), "בלב אחד", "חי" ועוד...

ויקי כהן נולד בהונגריה בשנת 1933. בילדותו חווה את השואה ולא סביר להניח כי ינק משם משהו הנוגע לריקוד. הוא למד תקופה קצרה נגינה בפסנתר אך המורה שלו גורש ולימודיו הופסקו. בתום המלחמה הצטרף לתנועת השומר הצעיר - תקופה הזכורה לו כיפה בחייו, כפי שהתבטא לא פעם. עד לעלייתו ארצה המתין במוסד של התנועה באיטליה אשר שימש גם לאימון של צעירים בגיל גיוס ללחימה. עם קום המדינה, בשנת 1948, עלה לארץ במסגרת חברת הנוער לקיבוץ מזרע והוא בן 14.

בישראל בחר בשם העברי שמואל אך, לחבריו ומכריו הוא ידוע בשמו הראשון ויקטור או בקיצור ויקי. בקיבוץ מזרע הוא לומד את רקוד ההורה וממתין שלוש שנים עד לגיוסו לצה"ל. את שירותו הצבאי הוא עושה בנח"ל שם מתחילה הקריירה שלו בריקודי עם. ב-1951 השתתף בקבוצת רוקדים שאורגנה על ידי **יואב ומירה אשריאל**, ושנבחרה מתוך קבוצת חיילי הנח"ל. הקבוצה ייצגה את צה"ל בפסטיבל דליה. הם שהו במשך חודש במחנה אימונים לפסטיבל ושם דבק

גורית קדמן
הכתירה את ויקי
בתואר "מלך
הדבקות" ורבים
אחרים מכנים
אותו "האבא של
הדבקות".

ויקי חיפש ליצור ריקודים שיש בהם משמעות ואופי של "ריקוד-עם"

דליה. חבריה היו רקדנים מכיתות י-ב מהמוסד החינוכי הרי אפרים. הלהקה רקדה את ריקודי "דבקה חמור" ו"כאגדת רבקה" בביצוע בכורה והשתתפה בכנס הריקודים הגדול שנערך בקיץ 1956 על מדשאות צמח בעמק הירדן.

ויקי נטל חלק בחגים הקיבוציים והעמיד דבקות בחג העומר ובחג הביכורים בקיבוצו דליה ובקיבוץ עין השופט. הוא נהג לשוט ולתור את הארץ לאורכה ולרוחבה כדי להפיץ את ריקודיו אותם אהב מאוד. הוא היה אורח קבוע בהרקדות נוסטלגיה ואהב לרקוד בעיקר את הדבקות המיוחדות: "עוזי וזמרת יה", "דבקה גלבוע" ואת יצירותיו.

מדברים שנאמרו לזכרו בהלוויה

מקורות: כתבה של ורדי פרנקפורט במקומון "כל העמק והגליל".

דרוז" הלקוח מהפולקלור של שכנינו מה"שמליה" הלבנונית-דרוזית.

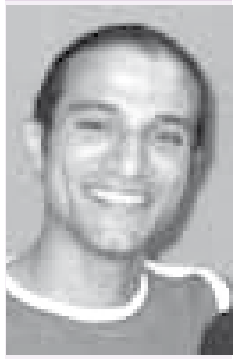
ב-1955 הצטרף ויקי לקבוץ דליה שקלט קבוצה של יוצאי הפלמ"ח מעוזבי הראל. שם, בגן הירק, פגש את חנה מי שעתידה להיות רעייתו, עמה הקים משפחה לתפארת חמישה ילדים ואחד עשר נכדים.

כהן הרבה לעבוד עם המלחין **עמנואל זמיר** שחיבר עבורו מנגינות נפלאות. בדרך כלל השיר קדם לריקוד, אך לפעמים זמיר היה צופה בריקוד ומחבר לו מנגינה בו במקום.

בין השנים 1954 ל-1958 יצר ויקי את סדרת הדבקות המפורסמות שלו "כאגדת רבקה", "דבקה חמור", "דבקה דרוז", "דבקה קציר", "דבקה הלל" ולבסוף "דבקה דליה" לפסטיבל בדליה בשנת 1958.

גורית קדמן הכתירה את ויקי בתואר "מלך הדבקות" ורבים אחרים מכנים אותו "האבא של הדבקות". להקת הבית של ויקי הייתה להקת **צמח** אותה ייסד בקיבוץ

שר

דודו ברזילי

דודו ברזילי נולד בשנת 1974 בתל אביב, בנו של גדול המרקידים לריקודי עם בארץ ישראל, **מישאל ברזילי**. דודו זוכר את הפעם הראשונה שעמד מול קהל והעביר חוג. הוא היה אז בן 16, כאשר אבא ביקש ממנו "לעזור" לו כמחליף בחוגים שבהם הוא הדריך. בדיעבד היום, דודו מבין שזו הייתה דרכו של אבא "לזרוק אותי למים" ולראות האם גם לבנו "יש את זה" - את הכישרון והרצון להיות חלק מעולם ריקודי העם.

בגיל 21, לאחר השחרור מצה"ל, החליט דודו כי זו באמת הקריירה שבה הוא חפץ, ומשם הדרך להקמת חוגים משלו, הייתה טבעית וברורה לו. את ריקודו הראשון, חיבר בשנת 1991, ואז נחשפתי לעולם הכוריאוגרפיה, אשר מאז ועד היום זהו הדבר שאותו הוא אוהב לעשות: "זהו עולם שבו מתאפשר לי להפליג בדמיוני", אומר דודו, "לראות צעדים ותנועות ביחד עם מוסיקה ומקצב, ולעשות מעין חיבור בין שני עולמות אלה".

על הריקוד "שר" מספר דודו:

הריקוד "שר" התבשל אצלי בראש לאחר ששמעתי את השיר, והבנתי מיד, שזה הולך להיות שלאגר לא נורמאלי. אני זוכר שפשוט ראיתי את הצעדים פורצים להם החוצה מהשיר, ואת הקצב מתחבר לתנועות הריקוד. ריקוד זה היה רשום בארגון על **רפי זיו**, ולאחר שביקשתי את רשותו, נעניתי בחיוב ויצאתי לדרך. אני חייב להודות שהופתעתי מעוצמת הפידבקים שקיבלתי, ומהאהבה של קהל הרוקדים את הריקוד. אמנם ידעתי שזה ידבר אל האנשים, היות וזהו שילוב של אלמנטים מודרניים, עם קצב תימני, ונגיעות של רגאיי, אך אני תמיד אוהב להיות מופתע לטובה. בקיצור - חוויה יוצאת דופן, לאוזן, לגוף ולנפש.

מחבר הריקוד:

דודו ברזילי

מלים ולחן:

תומר חתוכה

צורת הריקוד: מעגל

מקצב: 4/4

שר

חלק א: פנים למרכז

- 1-4 ימין ימינה, שהייה תוך כדי גרירת שמאל ימינה, שמאל מאחורי ימין, ימין ימינה ופניית ציר חצי סיבוב ימינה. בסיום גב למרכז
- 5-8 שמאל שמאלה, ימין מאחורי שמאל, שמאל שמאלה, ימין בשיכול לפני שמאל
- 9-16 גב למרכז, כמו 1-8 ברגליים מנוגדות. בסיום פנים למרכז (פניית ציר חצי סיבוב שמאלה)
- 17-20 ימין ימינה, פנים נכ"ש, שהייה, שמאל לפני, לאחור בימין ופנים למרכז
- 21-24 כמו 17-20 ברגליים וכיוונים נגדיים
- 25-28 ימין ימינה, נגיעה בשמאל ליד ימין, שמאל שמאלה, נגיעה בימין ליד שמאל
- 29-32 העברת משקל וסיבוב: ימין ימינה, סיבוב שמאלה בשלשה צעדים החל בשמאל

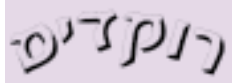
חלק ב: פנים למרכז

- 1-4 חילוף שיכול החל בימין: ימין ימינה, שמאל מאחורי ימין, ימין ימינה, שמאל בשיכול לפני ימין
- 5-8 ברגליים צמודות: התרוממות על קצות האצבעות ופניה ימינה ושמאלה, פעמיים (שתי צעדות טוויסט)

- 9-12 שתי צעדות עקב לפני החל בימין: עקב ימין לפני, פסיעה בימין, עקב שמאל לפני, פסיעה בשמאל
- 13-16 סיבוב ציר שמאלה: ימין לפני ופניית ציר שמאלה בסיום גב למרכז, פסיעה בשמאל במקום, ימין לפני ופניית ציר שמאלה להשלמת סיבוב ורבע, בסיום פנים בכ"ש
- 17-20 לכיוון המרכז חילוף שיכול החל בימין: ימין ימינה, שמאל מאחורי ימין, ימין ימינה, שמאל בשיכול לפני ימין
- 21-24 ¾ סיבוב ימינה בשני דילוגים החל בימין, בסיום גב למרכז
- 25-28 בתנועה אלכסונית שמאלה לכיוון קו המעגל: ימין, שמאל, דילוג בימין
- 29-32 בתנועה אלכסונית ימינה המשך לכיוון קו המעגל: שמאל, ימין, דילוג בשמאל
- 33-36 צעדת מספרת לפני בדילוגים החל בימין: דילוג בימין בשיכול לפני שמאל, דילוג בשמאל בשיכול לפני ימין
- 37-38 ימין לפני ופנייה שמאלה פנים למרכז, פסיעה בשמאל במקום
- 39-40 שתי פסיעות לפני (לכיוון מ"מ) החל בימין

תרגום רשום הריקוד

מאנגלית: בני לוי

גיליון 88 | ינואר 2013

לתוכן

חלק ד - פנים נכ"ש

- 1-4 בתנועה לפנים על ק"מ: ימין לפנים, שמאל לפנים, פנים למרכז וקפיצה על שתי רגליים, קפיצה בימין ימינה, בסיום פנים נכ"ש
- 5-8 שמאל לפנים, פנים למרכז וקפיצה על שתי רגליים, קפיצה בימין ימינה, שמאל מאחורי ימין
- 9-12 העברת משקל מצד לצד: ימין, שהייה, שמאל, שהייה
- 13-16 צעדה תימנית בימין, בסיום קפיצה על ימין ופנים בכ"ש
- 17-32 כמו 1-16 ברגליים וכיוונים נגדיים, בסיום ללא קפיצה על ימין (בספירה ה-32) ופנים למרכז
- 33-40 צעדת ריבוע איטית לפנים: ימין ימינה, שהייה, שמאלה בשיכול לפני ימין, שהייה, ימין לאחור, שהייה, שמאל שמאלה, שהייה
- 41-42 שתי פסיעות לפנים בכיוון מ"מ החל בימין

חלק ה: פנים למרכז

- 1-2 ימין לפנים וקפיצה על שתי רגליים תוך הפניית כתף ימין למרכז, קפיצה על שמאל, בסיום פנים למרכז
- 3-4 ימין לאחור וקפיצה על שתי רגליים תוך הפניית כתף ימין לק"מ, קפיצה על שמאל, בסיום פנים למרכז
- 5-8 סיבוב שמאלה בתנועה אל מרכז המעגל בשני דלוגים החל בימין
- 9-12 שתי צעדות תימניות מהירות (קצב כפול) החל בימין
- 13-16 צעדת כפיפה בימין לפנים, כפיפה בשמאל לאחור, כפיפה בימין וחצי סיבוב ציר שמאלה (גב למרכז), פסיעה בשמאל לפנים
- 17-32 כמו 1-16 החל בגב למרכז ובסיום פנים למרכז הריקוד חוזר פעמיים ואח"כ חלק ג חוזר חלק ד 1-32 חוזר

סיום: פנים למרכז

- 1-2 שתי פסיעות לפנים בכיוון מ"מ החל בימין
- 3-20 כמו חלק ג 1-18
- 21-24 צעדה תימנית בשמאל לאחור תוך פנייה שמאלה, בסיום פנים למרכז
- 25-28 סגירה בימין לצד שמאל, כפיפת ברכיים וסיבוב יד ימין כלפי מעלה עם האצבע מושטת לפנים בסגנון תימני.

שר

מילים ולחן: תומר חתוכה

בוקר טוב אלוהים אני אומר
שם בצד את השטויות והצרות
יש ימים ששום דבר לא אז ולא הולך
הכי חשוב להיות שמח לא לבכות

אני שר אני שמח ורוקד
אני שר אני שמח ורוקד
אני שר אני שמח ורוקד
אני שר...

אדון הכל מחייה כל נשמה
יצו חסדו לבת נדיב חכמה
לבושה מענן תואר יקרו
ומשפעת עלי כל אדמה

בוקר טוב לעולם אני אומר
לא פותח את היום באשליות
לא פוחד לא שותק ולא חוזר
לא מתלהב לא מתרגש מאכזבות

אני שר אני שמח ורוקד
אני שר אני שמח ורוקד
אני...
אני שר אני שמח ורוקד
אני שר...
אדון הכל מחייה כל נשמה...

חלק ג: פנים למרכז

- 1-2 לכיוון המרכז: פסיעה לפנים בימין בברך כפופה תוך כדי הרמת ברך שמאל וצרדה בידיים משוכלות לפנים, שהייה
- 3-4 שני צעדים לפנים החל בשמאל
- 5-6 פסיעה לפנים בשמאל בברך כפופה תוך כדי הרמת ברך ימין וצרדה בידיים משוכלות לפנים, שהייה
- 7-10 צעדה תימנית בימין בידיים משוכלות לפנים
- 11-14 סגירה בשמאל ליד ימין וארבע ניעות תוך כדי חצי סיבוב ימינה, בסיום גב למרכז
- 15-16 שני צעדים לפנים (לכיוון חזרה אל קו המעגל) החל בימין
- 17-30 כמו 1-14 בחזרה אל קו המעגל, בסיום פנים נכ"ש (ארבע ניעות תוך כדי $\frac{3}{4}$ סיבוב ימינה)